

چالش ها و مسائل ایجاد شهرک و شهر های جدید

ساناز منافلویان^{۱*}، لادن ملکی^۲

۱- دانشجوی دکترا شهرسازی، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات تهران، manafi.sanaz87@yahoo.com

۲- دانشجوی دکترا شهرسازی، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات تهران ، maleki_ladan@yahoo.com

چکیده

امروزه رشد سریع شهرها و گسترش بی حد و مرز قطبهای اجتماعی، اقتصادی و صنعتی به ویژه رشد غول آسای شهر های بزرگ، نشانگر استقبال روز افزون توده های مردم از پدیده شهرنشینی است به عنوان سکونتگاه های برنامه ریزی شده در طول فرآیند شکل گیری خود همواره با چالش های متعددی رو به رو می باشند علی الخصوص که سکونت شهر های بزرگتر بیشتر مورد توجه قرار می گیرد. در این میان توجه به شهر های جدید با توجه به عمده ترین هدف شکل گیر آنها "جذب سرریزهای جمعیتی در راستای مدیریتی صحیح و کارآمد قابل توجه است. همچنین در حال حاضر شهر جدید به اجتماع های از پیش برنامه ریزی شده، جامعه ای خود اتکا، با جمعیت و مساحت مشخص، فاصله ای معین از مادرشهر، اهداف معین و برخوردار از تمام امکانات و تسهیلات لازم برای یک محیط مستقل گفته می شود. آخرین نظریه ها بر خودکفا بودن و مستقل بودن شهرتأکید دارد و اقماری و خوابگاهی بودن به شدت زیر سؤال رفته است. تأکید دوم بر دوستدار مردم بودن این شهرها و مردم جوش بودن آنها در راستای جذب مردم و ارتباط گرفتن با آنهاست. این چالش جدی فراروی شهرهای جدید در حوزه شهرسازی است در ایران ، شهرهای جدید با هدف سرشکن نمودن جمعیت مازاد کلانشهرها و ساماندهی آنها ایجاد شده اند بنابراین مدت زمان زیادی نیاز است تا این شهرها به جایگاه واقعی شهری رسیده و ساکنان خود را راضی کنند. و ایجاد این شهر ها خود با مسائل و مشکلات عدیدی مواجه بوده که پژوهش حاضر بر مبنای مطالعات کتابخانه ای و به روش توصیفی-تحلیلی با هدف شناخت و بحث این مسائل و چالش ها انجام گرفته است.

واژه های کلیدی: شهر جدید، شهرک جدید، چالش ها و مسائل، برنامه ریزی شهر های جدید، ایران.

۱- مقدمه

شهر جدید یک پدیده ی جدید اجتماعی- انسانی است که توسط دولت واز طریق مدیریت منطقه ی احداث می گردد. از این رو نسبت به شهرهای بزرگ متروپل، شهری کنترل شده و برنامه ریزی شده است. امروزه شهر جدید حاکی از واقعیت های مختلف بوده است که سیاست های مدنی زیادت در رشد و گسترش آن نقش دارد. شهر جدید سیمایی از توسعه را در یک کشور نشان می دهد واحداث شهرهای جدید با توجه به نیازهای جمعیتی بوده و مهمترین نقش آن ها، پذیرش تراکم اضافی جمعیت مادر شهرها می باشد. با توجه به ضرورت های متفاوت اقدام به ایجاد واحداث شهرهای جدید متناسب به ضرورت و نیاز صورت می گیرد. اندازه ی شهرهای جدید متفاوت و متغیر بوده، از چند هزار تا بیش از یک میلیون نفر را شامل بوده و به طور مثال